

**Govor predsjedateljice Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine BiH
Borjane Krišto na 7. Konferenciji predsjednika parlamenata država Zapadnog
Balkana u okviru teme „Jugoistočna Europa na putu ka Europskoj uniji“**

Budimpešta, 16. listopada 2015.

"Poštovani predsjedniče Parlamenta Mađarske, g-dine Kover,
uvažene kolege predsjednici parlamenata,
dame i gospodo.

Iznimno mi je zadovoljstvo što vas mogu pozdraviti ovdje u Budimpešti i što imam priliku kazati nekoliko riječi o ovoj nadasve aktualnoj i sveobuhvatnoj temi, kojoj svi trebamo posvetiti iznimnu pozornost, budući se tiče nas i generacija koje dolaze.

Svi se trudimo da Jugoistočna Europa postane bolje mjesto za život današnje i buduće generacije. Smatram da je Europska unija i njezina postignuća na planu gospodarskoga razvoja, suradnje država, solidarnosti i zaštite ljudskih prava uistinu, zajednica naroda i država koja pruža i nama priliku za postizanje tog cilja. Uvjerena sam također da Europske unija nije cjelovita bez uključenja i država s jugoistoka Europe, te da će unatoč trenutačnim objektivnim teškoćama, politika proširenja prema zemljama Jugoistočne Europe i dalje ostati u fokusu.

Izražena spremnost k pridruživanju naših država Europskoj uniji ogleda se prije svega u političkoj volji vladajućih struktura da poduzmu odlučan korak ka kreiranju vitalnih gospodarstava i naprednih društava. Kao što znamo, u protekla dva desetljeća zemlje jugoistočne Europe napravile su važne korake u svojoj gospodarskoj i političkoj transformaciji, integraciji u globalnu ekonomiju, te približavanju Europskoj uniji.

Međutim, za daljnji napredak nužna je provedba ciljane reformske agende u svakoj od zemalja Jugoistočne Europe, kao i na regionalnoj razini (Strategija Jugoistočne Europe 2020), prvenstveno u smislu ubrzanja gospodarskog rasta, smanjenju siromaštva i ekonomske nejednakosti, povećanju produktivnosti i zaposlenosti, stvaranja povoljnijeg životnog okruženja mladima, te realizaciji zajednički koordiniranih projekata u okviru Berlinskog procesa.

Integracijski put Bosne i Hercegovine, kao što vjerujem svi znate, nije nimalo lagan. On je kroz različita razdoblja bio opterećen mnoštvom problema. Za razliku od drugih zemalja regije, Bosna i Hercegovina je dodatno opterećena nametnutim ustavnim sistemom, koji nije dobio demokratski legitimitet u Parlamentarnoj skupštini BiH. Osim toga taj Ustav BiH (Anex IV DMS) sadrži odredbe koje nisu demokratske i koje su direktna prepreka ispunjavanju demokratskih standarda na putu za Europsku uniju.

Međutim, niti u jednom trenutku europsko opredjeljenje nije dovedeno u pitanje, narodi i građani Bosne i Hercegovine nikada nisu posumnjali u svoju prirodnu pripadnost Europskoj uniji.

U nizu pokušaja i inicijativa trenutno smo fokusirani na Britansko-njemačku inicijativu, koja je uslijedila nakon izbora održanih u listopadu 2014. godine, kojom je definiran novi pristup prema BiH, te je omogućila pokretanje brojnih političkih, gospodarskih i socijalnih reformi u cilju dostizanja boljih standarda upravljanja i održivog razvoja zemalja članica Europske unije.

Na pozitivnom valu novog pristupa EU, Parlamentarna skupština BiH, Predsjedništvo BiH, te lideri političkih stranaka, početkom 2015. godine usvojili su i potpisali Izjavu o europskoj opredijeljenosti i neophodnim reformama zemlje na putu k Europskoj uniji kojom su se sve institucije u BiH, u skladu sa svojim ustavnim nadležnostima, obavezale da će u svoje programe rada uključiti i sve reforme neophodne za napredak BiH u procesu pridruživanja EU. Nedugo nakon toga, a sedam godina nakon potpisivanja, točnije 1. lipnja 2015., stupio je na snagu Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju kojim je uspostavljeno blisko partnerstvo između EU i BiH, što predstavlja značajan pomak za našu zemlju.

Uz sve to Bosna i Hercegovina prvi puta u povijesti predsjedava Odborom ministara Vijeća Europe, čime nam je ukazana prilika da predstavimo kulturne, gospodarske i turističke potencijale naše zemlje, ali i čitave regije, te ostatku Europe pokažemo da su i naše društvene vrijednosti utemeljene na poštovanju ljudskog dostojanstva i zaštiti ljudskih prava.

Stav Bosne i Hercegovine po pitanju integracije u zajednicu europskih naroda je neupitan- za nas EU nema alternativu, stoga je, u službi općeg prosperiteta i dobra koji se očituju kroz europsku perspektivu naše zemlje, nužno nadići neka pitanja i odnose koji su prepreka na tom putu. Nužno je unutar zemlje raditi na izgradnji međusobnog povjerenja i uvažavanja i izgradnji Bosne i Hercegovine kao države ravnopravnih naroda i građana.

Zajednička vizija podrazumijeva prije svega svijest o vlastitoj složenosti i o budućnosti BiH u EU, u kojoj bi, polazeći od temeljnih vrijednosti na kojima počiva EU, a poštujući načela supsidijarnosti, regionalizacije, federalizacije, višerazinskog upravljanja i legitimnog predstavljanja mogla riješiti i svoja nacionalna i državno-politička pitanja.

Bosni i Hercegovini je, kako sam već kazala, nakon duljeg razdoblja stagnacije, stupanjem na snagu Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju, pružena nova prilika. Sada je na nama da mnoge stvari izbalansiramo, da budemo vjerodostojni u iskazivanju stajališta BiH, kako bi bili shvaćeni na adekvatan način i dobili primjerenu podršku na putu k Europi. Ta podrška rezultirala bi uključivanjem u one segmente kojima kroz ovaj proces želimo pristupiti, a to je, između ostaloga, pristup fondovima iz kojih možemo, kroz regionalnu suradnju, ili samostalno, osigurati određena sredstva, u cilju usmjeravanja zemlje i cjelokupne regije k novom razvojnom putu.

Jugoistočna Europa teži promjenama, prvenstveno kroz ubrzavanje socioekonomskih reformi, modernizaciju i ponovnu industrijalizaciju ekonomije, kako bi se osigurao bolji životni standard i otvorila nova radna mjesta. Iako svaka zemlja ima svoj vlastiti put k Europskoj uniji, ne smijemo zaboraviti ni značaj zajedničkog razvojnog puta. On podrazumijeva regionalni pristup koji teži cjelovitom razvoju čitave regije i fokusiran je na skup razvojnih segmenata, koje će imati za cilj infrastrukturnu, gospodarsku i energetska povezanost regije.

Europska unija, kao uspješno realizirana konsocijacijska ideja u funkciji harmonizacije i međusobne solidarnosti, predstavlja projekt mira, unutar kojeg se, kroz interkulturalno susretanje i prožimanje, radi na očuvanju svih identiteta, te međusobnom uvažavanju. Stoga je neophodno da integracija ovog dijela Europe počiva upravo na toj ideji, kako bi zajednički odgovorili na izazove koji su pred nama. Hvala na pozornosti." (kraj)